

ГАЛУЗЕВІ ПОДІЇ

Do 85-річчя

Київського національного університету технологій та дизайну

Історія і сьогодення

кафедри технології і конструювання швейних виробів

С.М.БЕРЕЗЕНКО, Н.В.САДРЕТДІНОВА

Відомості щодо початку підготовки кадрів (інженерів-технологів швейного виробництва) сягають у далекі повоєнні роки і пов'язані з завідувачами кафедр швейного профілю (назви кафедр змінювались) – це М.С.Добрено, Н.Г.Тополянський, О.О.Афанасьев, І.В.Орлов, Г.Л.Трухан, В.Л.Івановська, В.Ю.Якуб та І.І.Мігальцо.

В 1996 р. кафедру перейменовано на «Кафедру технології і конструювання швейних виробів» (ТКШВ), яку до 2003 р. очолював професор М.П.Березненко, д-р техн.наук, а з 2003 р. і дотепер – професор С.М.Березненко, д-р техн.наук.

За час функціонування кафедри підготовлено тисячі спеціалістів для швейної галузі. Багато з них стали відомими громадськими діячами, керівниками галузей, підприємств, навчальних та наукових закладів.

До них належать:

Г.Г.НІКІТЕНКО – міністр легкої промисловості України;

В.І.ВІННІЧУК – заступник міністра побутового обслуговування населення;

Л.В.ДЕНІСЮК – заступник голови Київської міської державної адміністрації та радник прем'єр міністра України;

О.О.САЛІЙ – директор департаменту кадрового забезпечення та проходження державної служби Міністерства розвитку і торгівлі України;

Л.М.ВОРОНИНА – президент концерну «Михаїл Воронін»;

О.С.МАТУЛЯК – директор швейного підприємства ЗАТ «Вікторія»;

К.В.БОЙКО – директор Черкаського швейного об'єднання «Вайсе стиль»;

С.О.СТАНКЕВИЧ – голова правління Чернівецького швейного об'єднання «Трембіта»;

Г.І.КОРСУНЕНКО – директор Республіканського будинку моделей;

Т.І.КОНСТАНТИНЕНКО – головний технолог ВАТ «Каштан»;

А.Л.СЛАВІНСЬКА – професор, д-р техн. наук, завідувач кафедрою технології і конструювання швейних виробів ХНУ;

Т.О.ЄРМОЛАЕВА – директор ДЦБТІ, головний редактор журналу «Легка промисловість» і багато інших знаних особистостей.

Аналіз історичного досвіду діяльності кафедри, свідчить про зміну кадрового складу, стратегії й тактики навчального процесу роботи кафедри, технічного і методичного забезпечення. Тільки за останні 20 років наявний чисельний науково-викладацький склад кафедри зменшився майже в 3,5 разу, що в основному пов'язано зі структурною перебудовою галузі та появою малих і середніх підприємств. Правда при цьому суттєво змінився якісний рівень викладачів (наразі близько 85% мають наукові ступені та звання). Такі зміни стали можливими завдяки функціонуванню аспірантури і докторантурі та Вченій ради по захисту докторських дисертацій за спеціальністю «технологія текстильних матеріалів, швейних і трикотажних виробів».

Нині в аспірантурі і докторантурі навчаються чотири особи, а ще три завершують оформлення дисертаційних робіт. Очікується, що цей резерв даст можливість стовідсотково укомплектувати кафедру викладачами з науковими ступенями та званнями.

Суттєво змінилися і кваліфікаційні рівні підготовки фахівців: до 2014 р. кафедра вела підготовку бакалаврів, спеціалістів (замість інженерів) і магістрів. З урахуванням положень нового Закону України «Про вищу освіту» в подальшому підготовка фахівців здійснюватиметься за двома рівнями – бакалавр і магістр. Це стосується також і відкритої в 2011 р. нової спеціалізації – «Експертиза процесів та товарів швейного виробництва».

В даному Законі особливо наголошується на науковій складовій підготовки кадрів чотирьох рівнів (бакалавр-магістр-доктор філософії, доктор наук).

Реформування науково-освітянського процесу внесло суттєві зміни в навчально-методичну і наукову роботу кафедри.

Наразі освітянський процес здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЕКСС).

Слід зауважити, що практично всі дисципліни, які викладають на кафедрі, створюються забезпечені необхідною навчально-методичною літературою, в тому числі на електронних носіях, що стимулює розширення дистанційної форми навчання. Цьому ж сприяє наявність консультативних пунктів в низці міст України (Харків, Одеса, Львів, Біла Церква, Хмельницький). Про масштаби виконаної науково-педагогічним складом роботи за останні 7 років свідчать більше 500 публікацій, що вийшли з друку (майже 120 навчальних посібників, методичних вказівок тощо). Вперше в історії галузі за ініціативи кафедри підготовлено і видано «Енциклопедію швейного виробництва» (2010 р.) загальним обсягом 78,65 др.арк.

Кафедра приділяє належну увагу питанням зростання професійної компетенції, особливо в період реалізації наскрізної практики (навчальної, виробничої, переддипломної), яка здійснюється як на власній, так і виробничій базі в рамках діючих угод з 48 підприємствами галузі. Зростанню професійного рівня сприяє активна участь студентів у науково-дослідній і творчій роботі в рамках проведених семінарів, конференцій, майстер-класів, щорічних Всеукраїнських професійних олімпіад. Тільки за останній рік проведено 14 заходів, в числі яких майстер-клас з виготовлення прикрас із намиста, майстер-клас Д.Грачова «Глобальні світові тренди».

Свої творчі здобутки студенти демонструють на щорічних міжнародних конкурсах молодих дизайнерів «Печерські каштани», міжвузівському новорічно-різдвяному конкурсі «Сузір'я каштанів» тощо.

Суттєвий внесок у підготовку таких конкурсів роблять діючі на кафедрі гуртки «Елегант» та «Антропометричне забезпечення процесу проектування одягу».

Історично розвиток наукової діяльності колективу кафедри сягає в 50-60-ті роки ХХ століття, коли як ректор очолював КТІЛП'я і водночас був завідувачем кафедри доцент І.В.Орлов, канд.техн.наук. Під його керівництвом створено наукову школу за напрямом «Вологого-теплова

обробка швейних виробів» і започатковано підготовку кадрів у аспірантурі (в рамках цієї тематики захищено 10 кандидатських дисертацій).

В період 1973-1998 рр. науковий напрям школи де-що розширився і отримав назву «Ресурсозберігаючі технології в швейній промисловості». По цьому напряму захищено 15 кандидатських і дві докторські дисертації. Зважаючи на розвиток наукової тематики, потреби освітнякої діяльності та виробництва з 2000 р. на кафедрі функціонують дві наукові школи, тематичні напрямки яких охоплюють наукові й практичні засади створення ресурсозберігаючих технологій (науковий керівник професор М.П.Березненко, д-р техн.наук) та створення поліфункціональних текстильних матеріалів і виробів з прогнозованими властивостями (науковий керівник професор С.М.Березненко, д-р техн.наук).

За тематикою школі захищено дві докторські та 11 кандидатських дисертацій.

В контексті проблематики зазначених напрямів виконано широкий спектр досліджень в сфері комплексної переробки у вироби різного призначення луб'яних культур (льон, коноплі), результати яких були предметом виставки у приміщенні Верховної Ради України (1996 р.).

Проведено широкомасштабні дослідження в сфері створення поліфункціональних бар'єрних композитів і виробів, в тому числі з використанням нанокомпонентів з унікальними антибактеріальними, фунгіцидними та іншими властивостями. За цими напрямами в останні роки виконано 7 держбюджетних та 5 господарських тем загальним обсягом фінансування понад 3,5 млн. грн., опубліковано 163 статей, 328 тез доповідей (з них 250 – за участі студентів).

Результати даних досліджень увійшли до циклу робіт, відзначених Державними преміями України в галузі науки і техніки, а лауреатами стали три представники кафедри: М.П.Березненко (2007р.), С.М.Березненко і В.І.Власенко (2014р.).

У період 2008-2014рр. стипендіатами Кабінету Міністрів України були молоді викладачі кафедри – доценти А.Т.Арабулі та М.В.Яценко, кандидати техн.наук.

Нині кафедра активно співпрацює з науковцями багатьох вищих навчальних закладів та академічних інститутів України, Європи та Росії і разом з іншими країнами (Польща, Чехія, Фінляндія, Бельгія, ФРН) бере участь у виконанні наукових проектів (EUREKA-Mango, MexMedEco, EUREKAE!5799 BATAN тощо).

Підсумовуючи викладене вище, можна стверджувати, що кафедра ТКШВ робить гідний внесок в реноме Київського національного університету технологій та дизайну і забезпечує підготовку фахівців та науковців для швейної галузі згідно вимог сучасного ринку праці.